

ქართული
ლიბრერი

ნაკადული

თეატრული მუზეუმი

მ ა ი ს ი
№ 10

1910

მხრე წამბანთის.
წელიწადი პეპსე

შინაარსი.

I—თინა,—ლექსა, დ. თამაშვილისა.....	3
II—იაკო,—ე. თამაშვილისა.....	5
III—მოლაპარაკე კაკეკვი,—ნანო ნაკაშიძისა.....	10
V—გამოუცდელი ფორტოგრაფი, —(თარგმანი) ნ. მოლო- დინისა.....	12
V—სიბრძნის კბილი,—(გადმოკეთებული) თეო კანდელაკისა..	15
VII—ვირის თავგადასავალი. — XXVI ნაეი (ფრანგულით) ან. აშაფარისა.....	20
VIII—რებუსი.....	24

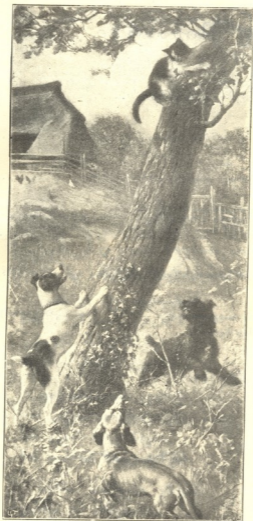

ნაკადული

№ 10. მაისი 1910 წ.

223

ელექტრონის სტამბა წიგ. გამოც. ქართვ. ამხანაგობისა.

შინაარსი.

I—თინა, — ლექსა, დ. თამაშეიდასა	3
II—იაკო, — ვ. თამროშეიდასა	5
III—მოლაპარაკე კაკაკი, — ნინო ნაკაშიძისა	10
V—გამოუცდელი ფოტოგრაფი, — (თარგმანი) ნ. შაფო- დინისა	12
V—სიბრძნის კბილი, — (გადმოკეთებული) თეო კანდელაკისა	15
VII—ვირის თავდასავეალი. — VVI ნაეი (ფრანკუდიო) ან. აშიდახვარისა	20
VIII—რებუსი	24

თინა

ვინა-ენას შლის თამრიკო,
კითხულობს „ნუცას სკოლასა“
და გულში ნატრობს, აღბათა,
მსგავს შეკირდებს ეოლასა

თინა კი იქვე ფუსფუსებს,
იბახის „აღა-ბულასა“,
ეცნაურს რასმე მიაგავს—
მოარულ ბამბის ქულასა!..

დაფოთილობს კუდრაჭა,
თან კაჭკაჭივით ტიტინებს,
ხან დედას ჩაუკორდება,
ხან თამროს მოუღატინებს.

თამრო ვაპრდება, უჩივის:
კითხვა არ დამცალაო,
რამდენი კვირდიც დაკურცლე,
სუეველა შეძიშალო!..

ჰასუნად წიგნი უტაცა,
 „ბე... ბი... ბე .. ბი ..“ — ბუღბუღობს,
 ჰატარა თუთაეუშია
 და ვითომ ესეც კითხულობს!..

წიგნსა შლის, ეძებს სურათებს,
 მიმოაცურებს ზედ თითებს,
 სასე უღიძის დედასა,
 თამრო კი... თამრო სითხითებს.

„ნიჭიერია!“ — ჩიფჩიფებს
 და გულში იკრავს ბებია,
 ვითომც დიდი დრო გასულა,
 რაც მას არ ნაჭკონებია!...

დ. თომაშვილი.

ი ა კ ო .

I

აკოს მამა ადრე მოუკვდა. ძალიან ადრე, ჯერ სკოლაშიც სწავლა არ დაეწყო, რასაც მამის დროს გულითა ნატრობდა. დაობლდა შვიდის წლის იაკო.

— დედილო, მამა რო აღარა შეავს, სკოლაში ვეღარ ვისწავლი? — შეუკითხა ნაღვლიანად დედას ერთის თვის შემდეგ მამის სიკვდილისა იაკო და თან მამის გასხენებასეღ გული აუუუჩნდა.

— ვერა, შვილო, ვეღარ ივლი, მამინ ძროხას ეურს ვილა უკდებს? ჰატარა სომ აღარა ხარ, ოჯახის იმედი შენ და ხარ. დედას ნუგეში ეჭირება და ჰატარა მაროს ობლობის არ შე-
მხნევა. ვინძლო შენ ტოლ ბიჭებს არაფერში არ ჩამოუვარდე

და ღმერთი დიდია, მგ ლო, მოწვალე თვალით ხეყნც კაღმ-
კვხედავს.

ჟველა ეს დაროგება გულდასისო მოისმინა, მეტადრე ის
ადგილი, რომ შენს ტოლს ბიჭებს არაფერძ. ჩამოუვარდჳო.
ძართლაც და რაძი უვარდება მქისრიანთ იღოს ან ბუკაიანთ
გოგრა-ჭაძ.ას? შურდულის მოქსოვა გინდა, აძის ხელობაა. შვიდ
ბაწრინს ისეთს შურდულს დასწნავს, რომ ქვას ცაში დაჭმა-
ლავს. ბუდის ჩამოძლა გინდათ და იძ დღეს საუდრის საუა-
რულოს ბანიდან შვიდი უაზუაზის ბუდე ჩამოძლავ, როღესაც
ზვერიანთ მიხა სამსაც ვერა ჭძლის.

ჟველა ეს კარგად დაისმობა; ქუდი დაისურა, დიდი იუნის
სასრე მოძებნა და შროხა მანდვრისკენ წაიუვანა, სადაც, ბალა-
ხის კარდა, ამხანაგებიც ეგულებოდა.

II

სოფელს № —ს სხვა სიკეთესთან ერთად ერთა კიდევ სხვა
სჭირდა: ქალაქის სიანლოვე ეოველისფერძ. ხელს უწუბოდა.
სულ 6 — 7 ვერსი თუ იქსებოდა ქალაქამდას, ისიც მძუნიერი
გზა-ტკეცილი, რომელზედაც სიარული, მეტადრე გაზაფხულზე,
სახიამოვნოც იყო.

სოფელ №-ს შიდაშო სომ საოცარ სიმშვენით იყო
შეძკული: ხელის გულივით გაძლილი შინდვრები, წუაროე-
ბითა და საწრდილობელ მუსებით მოკოსტავებელი; თავზე
უტეხი ტუე, სდაც, სოფელის ჰატარა ბიჭების სიტუვი, კა-
ცხე დიდი ძკლები და ტურები, ბინადრობდენქ; სიცხის დროს
წუნარად მოსცისე ხიავი და სეტუვანავით ცივი წუალი, ჟვე-
ლა ეს ერთად შეკრული სწორედ მიძხიდველა თაავულია.

გაზაფხულის ჰირას შინდორი და ტუე, ხიავი და წუალიც
მიძხიდველობას ეძებენ. მანდორი უღვამს იძწვანებს, რომ
სავერდივით გადიშალას მწეყმს-ბიჭების მისაღხენად, ტუე,

მიძველი და უკიანო, ეძებს სამოსელსა და შეკობრებს მთებსე დასეირობს ხაოს მოსაყრებად და წელიც დედაძინეს გულში უძკრება მუქს საწოვებლად.

და ახლაც, გახაფულის ზირას, იაკობ „მოლოძლის“ მინდორს მიაძურა, სადაც 8 თუ 9 მროხა აუჩქარებელივ სწიწნიდა ბაღახს და მათ ჰატრონებს-კი ერთ მუხის ქვეშ მოუჯრათ თავი და გაცხარებით „ბაღთოლასა“ თამაშობდნენ.

— იაკო, იაკო, მოდი შენც გვეთამაშე „ბაღთოლას“, სოლუამ ვეელას მოგვიტო! — ჯერ შორიდანვე გამოსძახეს იაკოს.

— არა, შეილონიას, მე თამაშობა არ მინდა. — დინჯად უძასებს მიახლოვებულმა იაკომ.

— ოოჰ, ახლა შენც ჰეტრიანთ გივასავით გაბიერები და ჩვენ აღარ გვიკადრებ. იქნება შენც იმსავით ქალაქს აბირობ წასვლასა?! — წამოსძახეს ჰასუხად.

— შენი თავის გაფრეწამ, გივა თუ ქალაქს მიდის სოლმე, გვიან არ დაედარო. ურიგო ფულებს იღებს აი. — წამოეხარხლა გივას იმის ბიძაშვილი თედო.

— მართლა და, ბიჭებო, ე რე ცხრა მროხას სო ოთხნიც მოუვლით და ჩვენ კი რუხნი ვართ, მოვით და ოთხ-ოთხმა ჯერ-ჯერით ვიაროთ ქალაქში და გივასავით ბაღბაჭინჭარი ვუიდოთ, გსებსაც სომ გივა გვასწავლის. — რჩევა შემოიტანა სოლუამ.

— წავიდეთ, წავიდეთ, ძალიან კარგი იქნება. — დასტური დასცა სამშა-ოთხმა.

— ნწა, მე ვერ წამოვალ. ამბობენ ქალაქში მკული მილეთის ხალხი ცხოვრობსო, ასე ჩვენი სოფლის ოდენააო და იქ რო დავიკარგო?! არა, ვერ წამოვალ. — უარზედ შედგა ვასიკო.

— ეჰ, შენც ამბობ, რაღა! გიკა რატო არ იკარგება? მძიმე მარა უოფილხარ, ჩვენო ვასიკო, შშიძარა. — დასცინა სოლომ.

დიდი მჭევრმეტყველება არ დასწირებიათ, რომ ვასიკოსთან ერთად სხვებიც დათანსებულდებოდნენ. იაკო სომ სინარულით უქსე არ იდგა, მკტადრე როცა გაიგო, რომ ალებულის ფულით შექმლია პატარა მაროსთვის წითელი ფლოსტები ეყრდნა.

დიდის ამბით გამხადებთან სვალდინჯე ქალაქში წასასვლელებდ, ჭინჭრისა და ბალების თადარიგს ახლავე შეუდგნენ.

III

აუწყრელია საწვალ თებრონიას სინარული, რომ იმისმა იაკომ პატარაობითვე მამისეული ფსა და უნარი გამოიჩინა. რას-იფიქრებდა ქვრივ-ოხერი თებრონია, რომ მისს სინაწულეს იაკოსთანა მტერი გაუნდებოდა. პატარა მაროს პირ-მცინარობას ნულარ იტყვიო. მოსვენებას არ აძლეუდა კითხვებით დედას:

— დედილო, იაკო ქალაქცია? მალე მოვა?!

იაკო სომ ამ დროს დიდს ამბავში იყო ქალაქს: ისე უქსმარდად მიდიოდა ტვილისის ქვა-ფენილზე და გაცხარებით ვვიროდა: „ბალება, კაი ბალება! ქორფა ჭინჭარი, ჭინჭარი!“

გიკა მართლაც და კარგი ხელმძღვანელი გამოდგა. ისე ოსტატურად ევაჭრებოდა შეიდეველს, ისეთ მოხერხებულ ქუჩებსედ დაჭევანდა ამხანაგები, რომ შუა დღეჟდის ეველათფერი გაასალეს.

— ახლა, ბიჭებო, აბა, ნავაჭრი ფული დავთვალთ. — ურჩია გიკამ. ჩვენს იაკოს, როგორც ეველასედ პატარას და ცოტას მქონეს ექსი შაური და ოთხი კაპეიკი ერგო, რითაც წითელი ფლოსტები არ მოუვიდოდა, მაგრამ ფიქრი არ არის, მერე სომ მოუვა.

ჩვენი მოვაჭრე ხალხი სამხრობისას ისევ სოფელში ამობრუნდნენ. თებრონია სოფლის პირში მიეკება და გულიანად ჩაკაცნა თავისი ნუკეში.

უნდა გენახათ, რა დინჯი შესედელება ჰქონდათ დროს იაკოს, როგორ ელოლიაჰებოდა თავისს სანატრო მდგომარეობას. ახლა ის ჰატარა კი არა, დიდი იაკობი იყო, ოჯახის ბურჯი და დედის ნუკეში.

— დაღლილი ვარ, არა გაქ რა, დედა?! — შეკითხა „დიდი“ იაკო.

— წამო, წამო, როგორ არა მაქვს. ისეთი ღობიო და თხლის შეჭამანდი მოუშადაე ჩემს შვილსა, რომ შეკდარს გააცოცხლებს. — აჩქარებდა თებრონი და თან კაბის კალთით ოფლი მოსწმინდა იაკოს.

IV

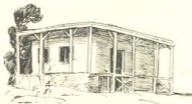
ახლა იაკოს ველარცაგი იცნობთ. ახალი ხალათი, ახალი ჩუსტები და თუშური ქუდი, ნამდვილი ვაჟკაცია, ნამდვილი!

ბაღბისა და ჭინჭრის დრო წავიდა, ახლა იის უიღვის დროა. მასთან ერთად ქალაქშიაც გაეჩვია და უფრო წათამამდა კიდევ.

დილა-ადრინა გაუდგებოდა ქალაქის გზასა ორ ამხანაგთან ერთად, შეჭკრავდნენ კონებად დაკრეფილს იას და გამკლელ-გამომკლელს უმთავრესს ქუჩაზე ტფილისში იას სთავაზობენ. სადილობამდის მიდი-მოდიხს შეიღველთან ერთად ქუჩაზე ჩვენ. იაკო და აუქჩარებლავ იბახის: „ია, ია!“

ასე ატარებს დღეებს ჩვენი იაკო. საღამოთა კი, შინ ამობრუნებული, ჩაუჯდება თავისს ნაუიდს წითელ-უდიანს „დედა-ენას“ და კარგა ხნობამდის გაინძის დედის სალხენად მი სი ზარვიით სმა: თო ..ხი.. თოხი; ო...თა... ხი, ოთახი, თი... თო, თითო!

ვ. თამროშვილი.

მოლაპარაკე კაჭკაჭი.

ინ არ იცის, რომ ჩვენებურ კაჭკაჭს ლაპარაკს აჩვენებს, მაგრამ იმ კაჭკაჭმა, რომლის შესახებაც მინდა გაიგებოთ, ერთობ გაძაპებულია. დილა ადრინათ ერთ ჩემ ნაცნობ ქალს ვესტუმრე. შევადე თუ არა კარები, ვიღაცამ უცნაურის ხმით დაუძახა ჩემ ნაცნობს.

— მართა, სტუმარი მოვიდა, სტუმარი მოვიდა! — მივიხედ-მოვიხედე, ვერაუთნ დავინახე, მაგრამ ამ კარებშიდან ვერაუთნდება არ მივაქციე და ზღვრის გასვლა დავიწყე, რომ ასე იმ ხმა მომესმა:

— მობრძნდი, ბატონო, მობრძნდი, ბატონო!

შევედი დაბახში დარწმუნებული, რომ მოსამსახურე შე-ზატყება.

— დაბრძნდი, ბატონო, დაბრძნდი, — განაგრძო ხმამ.

ჩამოვჯექი სკამზე მაგიდასთან და ბეჯითად დავიწყე ბქეთ იქით ცქერა: მინდოდა ერთი თვალი მომეკრა, ვინ შეზატყება ასე გულდაგულ მეთქი და განცვიფრებულმა დავაჭეიტე თვალები: სვარძლის ქვემიდან სტუნაობით გამოვიდა კაჭკაჭი, შემოსტა მაგიდაზე და ცშუკვა-ტრიალით ისევ დაძვლანაპარაკა:

— მიირთვი, მიირთვი!

მაგიდაზე მართლაც სამოვანს გაჭქონდა ჩუხჩუხი: იდგა ჭიქები, ელაგა ზური, შაქარი და სხვა და სხვა სასოვანე.

კარი ვაიღო და ოთახში ჩემი მეგობარი შემოვიდა. დინახს
 თუ არა კანკაჲსა, დაიფთხრიალა, დასკუდა მხარსე და მოჰკა
 სხაჲ-სხუჲ: თ:

— მართა, მია მარტიას, მართა, მია მარტიას!

დავსხედით ჩაის დასაღვევად. მარტიასაც, რასაკვირველია,
 ღამბაქათ დაუდგით ჩაიში ჩასველებული ზური და შაქრის
 ნატეხები; ისიც მადიანად ჰელაზავდა შაქრს და თან წამდა
 უწყემ ვაიმხოდ:

— მია მარტიას, მია მარტიას,— და უფრო დინჯად დას-
 ძენდა:

— მიირთვი, მიირთვი!

ერთობ განცვიფრებული დავრჩი ამ ფრინველას ასეთის
 სპეციულით. მიადი და სუ ვაკვირდებ: რაც საჭირო იყო
 სტუმრის მისაცემებლად, უიველივე თავ-თავის დროსე სთქვა,
 თითქო აზრით სავსე ადამიანიო.

ნინო ნაკაშიძე.

გამოუცდელი ფოტოგრაფი.

(თარგმანი).

იმჰანსემ *) ფოტოგრაფია გაჭმართა და ახლბ ელის ხალსს. ათოდე ლამაზ სურათის გადაღება უნდა გამოსაფენად, რომ მიიზიდოს ხალსი. მაგრამ სად ვინ არის? ბევრი ხანი მოუნდა ცდა.

— რა უბედურობაა! — ფიქრობს ფოტოგრაფი, ბტუსული თავის კარავის კარებთან: — აქამდე ჯერ არავინა სჩანს. — მოვა დრო, როდესაც ისე მომაწელება ხალსი, რომ მთელი საათობით დაუწყებენ ლოდინს თავიანთ ჯერს. მართალია, მნელია ჰარველი ნაბიჯი, მაგრამ მერე ჰნახავთ, როგორ გაიჩარება ჩემი საქმე.

ბეკემოტების ოჯახმა თითქოს გაიგონა მისი სიტყვებით. ღმობიერს მამას და მოსიუვარულე ქმარს ბეკემოტს უნდა ეველახე წინად სცეს ჰბტივი ფოტოგრაფს და გაემართა კიდეც მისკენ.

*) მაიმუნის ჯიში.

— აბა, ერთი განისარჯეთ და გადაგვიღეთ სურათი, ეუბნება მედიდურად და, თუ ღმერთი გრწამთ, ეცადეთ-კი, რომ კარვად გამოგვიყვანოთ.

— გთხოვთ, ზოზა ამოიწიოთ, — უბანუსებს თავ-მოწონებით ჩიმიანსე თქვენ, ქალბატონო, შეუღლეს მხარსე ხელი დაადეთ და თავი მიბურდნეთ. გთხოვთ, სახე ცოტა გვერდზე მიიღოთ, რომ ნაკვთი უფრო ლამაზი გამოვიდეს.

— ეგრე, ძალიან კარგი იქნება. თქვენი ძლიანა და ტანისამოსი სწორედ თვალსა ჭნობლავს.

— თქვენ, ბატონო, დადექით სწორედ, თავი ცოტათი დაღუნეთ და ხელი უბეში შეიღეთ. აი, ეგრე, მშვენიერებაა! ოო, ნამდვილი მინისტრი ბრძანდებით ახლა!

— თქვენც, უმაწვილო კაცო, ისე ღირსეულად დაიჭირეთ თავი, როგორც ვეკუთვნის თქვენის სახელოვან მშობლების შეილს. დადექით სწორედ და მიიღეთ იმხანის მესხედულობა, ვითომ სიამოვნებით ხელებს იფუნქტავთ.

— კარგი. ზოზა ამოიწიოთ.

— აბა, ახლა გთხოვთ წუნარად იდგეთ: ამ საათში ვიწუებ საქმეს. მხოლოდ ძალიან მკაცრ და სერიოზულ სახეს-კი ნუ მიიღებთ: გთხოვთ გაიღიმოთ.

ვიწუებ: ერთი, ორი, სამი!

და ამ დროს, როდესაც ფოტოგრაფი თავის აპპარატის მინის სახურავს იღებდა, პარტიკულუმა ოჯახმა, გაღიმების ნაცვლად, უცბად დაამთქნარა.

ამან ისე შეაშინა ჩიმიანსე, რომ შეშინებულმა წააქცია კარავი და მასთან ერთად აპპარატთან მდგომა ოჯახსიც.

— შეც-კი სულელი ვარ, — ამბობდა ფოტოგრაფი, როდესაც ძვრებოდა წაქცეულ კარავის კალთის ქვეშიდან: — ღიმილი მოვიწინდომა ბეკემოტებისაგან.

— მოწუალეო ხელმწიფე! — დაუუვირა ბეგემოტმა, — თქვენ ძვირად დაგვისვამთ ამ შუურაცხოფას, რომელიც კარდვის წაქცევის დროს მოგვაუენეთ. თქვენ არ გესმით, რა დაჭკარგეთ ამითი, რამოდენა შემოსავალი დაგაკლდათ ამ შემთხვევის გამო.

— ჩვენა სურათები რომ გქონოდათ გამოფენილი, უკელა ჩვენს კარგ ნაცნობსა და ნათესავებს მოიზიდავდით და საქმეც კარგად წავივიდოდათ. ახლა-კი, გთხოვთ, აგვაუენოთ.

¶ მოლოდინი.

საბჭოთა
საბავშვო

სიბრძნის კბილი.

სოფრობდნენ ბროლივით გაქათქათებული,
 ფოლადივით გაღამასებული, მინანქარივით
 გაკრიალ-გაელვარებული, სიძინდის მარც-
 კლებივით მწიდროდ ჩამწკრივებული, სი-
 ძაღლით ცოლ-ცოლი ძმება, რიცხვით 32,
 სელობით მხარეულები და სასკლად... საღი კბილები. დიად,
 კბილები.

სარაზმულიევენენ ორ რიგად ეს შეთვისებული-შესორცვებუ-
 ლი მძაკიჭები და მუძობდნენ თანსძობით, ერთგულად და
 დაუღალავად ერთ თანსაძი. საქმე თავსკდ საურელი ჰქონდათ:
 ამტვრევდნენ და ნაუვდნენ, ღერღვდნენ და ფქვავდნენ, სწრიდ-
 ნენ და ჰკეპავდნენ, რასაც კი მიაწოდებდნენ, და ჰკვანად-
 ნენ მეორე სამხარეულოში. ამ 32 მხარეულს თავს დასტ-
 რიალებდა შეთვალეურედ და თანამეძმედ ერთი უბედი და მო-

უსკვნარი, ჩასუქებულ-ჩასორსლებული მზარეული და დროს თარჯიმანი, სასელად ე.ნა. აწუდებოდა ეს დაუდევარი აქეთ თუ იქით, ხან ერთ მხრისაკენ წაჰკრავდა მუჯღუგუნს, ხან მეორე მხრისაკენ წაუთავაზებდა ქიმუნჯის, რომ საქმე არ დაგვიანებულა და მზარეულთ უხუცესი, ბატონი კუჭი არ გაეჯავრებინათ, თორემ იმის ბუბუეს ვაღა გაუძლებდა! ხუმრობა არ უევარს და არც ბევრის მოთმინება შეუძლია ამი-სეზიანს ვაჰბატონს... ის არის მთელი ოჯახის ბურჯა, დედა-ბოძი და ამიტომაც სწუგალობს და აღმერთებს, როგორც დიდებულ გვაძს,—ამ ოჯახის ბატონ-პატრონი, ბრწყინვალე კონება.

ეს ბრძენი და გონიერი პატრონი სცხოვრობს განცალკევებით ერთ მძილ და მკგრად დახმულ სასახლეში — გოგრაში, რომელსაც მხოლოდ ორი ჰაწია, მაგრამ ნათელი სარკმელი აქვს დატანებული. ეს ოჯახის პატრონ-ბატონი თავის სასახლიდან ფეხს არ ადგამს. მთელ თავის საბრძანებელში დაქსელილი აქვს წვრილ-წვრილი ძაფები და იმათის შემწეობით იძლევა ეოველსავე განკარგულებას და იგებს, რაც კი რამ ჰსდება. გაუკებარა გულთა მხილავს არაფერი არ რჩება. მიდის და მიდის წმინდა ძაფებით ბრძანება ბრძანებაზე ქარის უძაღესად სამზარეულოში: „აბა, ჩქარა სადილი მთელ ოჯახობისათვის“ და იყნება თახჩა ეოველივე სანოვაკით. რა გინდა, სულო და გულო, რომ იქ არ იყოს: ჰური, ღვინო, წვალი, სორცეულობა, თევსეულობა, სილეულობა, წვანილეულობა და ტებილეულობა: მაქარი, მურაბა, თაფლი, გოხინაყი, სურსხელა და სხვა და სხვა ტებილეულობა. მუშაობს 32 მძა-მზარეული გამაღებელი: ამტვრევენ, ჰღერღავენ, სჭრიან, ჰღეჭენ სანქაროზედ; თავს დასტრიბლებს დაუღალავი კვარკვლიტა, ურკეს სანოვაკეს, და ჰადა—ჰგზავნის ქვევით, მზარეულთ უხუცესთან, რომ ახლა იმან მოხარძოს, მეზავოს, შეკმა-

ზოს თავის ნებაზე და გაუნაწილოს ოჯახის ეველა წევრს დაისვენებენ ცოტა ხანს მხარეულები, გაიზინქნებიან, გაიბანებიან, ამოიქაჩანებენ ორ-სამ საათს, რომ მოდის ისევ ასალი ბრძანება: „ვანძამი ჩქარა!“ იწეება სკლასლა ჩვეულებრივი მტვრევა, კეპა, ღეჭა, ფეჭა, ელანჯა და ხარშვა თახჩასა და სამხარეულოში.

ასე სცხვრობდნენ ერთგული ძეგბი დღითი-დღე, წლითი-წლობამდე და ფიქრადაც არ მოსულიათ მუშაობის შეწყვეტა, სიხარულაც, მუქთად ეოფნა; ესმოდათ მძობა-ერთობის მოვალეობა, ერთი ეველასათვის და ეველა ერთისათვისათ. ერთ ზემო სამხარეულო-თახჩაში შესანიშნავი ამბავი მოხტდა: 32 მძა-კიჭებს მიემატა კიდევ ერთი ძამია, ბროლივით თუთრი კიჭი, რომელმაც ამოჭეო თავი სოკოსავით დროილიდან, ეველა კბილებს უკან და ვინც დღით იზრდება, ის საათობით იზრდებოდა.

ასტედა თახჩაში მოძრობა, განცაში. — ოჭო, ესეც თქვენი ბრძენიო! წაიღუდღუდა მეჭორე ენამ.

— ვინ ბრძენი, რა ბრძენა! — იკითხეს კბილებმა.

— სიბრძნის კბილი, რომელიც ეველა კბილებზე გვიან ამოდისო. ასე ებახიან და, რა ვიცო, თუნდა ბრძენი ერქვას, თუნდა რეგენი, თუკი მხარში ამოვიდგებათ და ისიც თქვენსავით ერთგულად იმუშავებსო, — უთხრა კბილებს ენამ.

ესეუბა ასალი კბილი განაწირას და შრომა ფიქრადაც არ მოსდიოდა.

— გიჟი ვარ მხარეულად გავხდე! მე სიბრძნის კბილი მქვიან და საქმეც ჩუი მესაფერი უნდა მქონდეს, ბრძნული და არა ბაღახ-ბუღახის ღეჭა და მვალ-მკულების მტვრევა. არა, დედავ და თვალო, დეე, ისევე ჩემმა მძებმა იცენ თავში; მე საამისოდ არც გაფხენილვარ და არც მცალიაო! ამბობდა თავის გულში და ერჭო განზე გამდგარი. არ მოსწონდა ენა-ჭარ-

ტლას საბრძენე კბილის საქცელი, ძალ-ძალ წაჰკრავდა მუჟღუგუნს, არცევენდა, ლანძღავდა, დასცინოდა, ძალას ატანდა, გაინარჯეო, მაგრამ მის ტიტინს ეურს არ უვადებდა. „ვინც რა უნდა სთქვანო, ჩემმა ძმებმა ფქვანო,“ ფიქრობდა და მუშაობას თავს არიდებდა.

გაჯავრდა ენა, მიაეარა და მიაეარა სამუშაო სამუშაოვე. სიბრძნის კბილმა სიბოროტით თავა აიტკივა და მოჰქვა კენესას ისე საძინლად, რომ შესძრა იქაურობა. გადასცეს იმ წამსვე გონებას ეს ამბავი ძაფმა-ნერვებმა, როგორც ტელეფონის მავთულებმა და მოასწენა ენამ მუქთა მჭამელა კბილის ამბავი. გასცა ბრძანება გონებამ ძაფებით:

— დაშეკარგოს და თვალთ არ დაქანასოს ეკ სამაგულიო!

მაგრამ სიბრძნის კბილს ასეთი ბრძანება სიცილიდაც არ ეუო.

— დიდ დარდს გავსწევ, სწორე მოვასწენოთ, თუ აქაურობას მომაშორესო. თქვენთვის დამითძია ეს ჰაწია თხსა და სამხარეულო. მე გავალ, თვალს გავასწელ, თავს გამოვიჩინ და ქვეყნას გავაკვირვებ ჩემის სიბრძნითაო, — ტრახახობდა. უცებ გაჩნდა საიდგანდაც ფოლადის მარწუხი და ჩაველო მაგრად კბილები მკვეხარას.

— კორრაჟ! — მოისმა კრაჭუნი კბილისა. სვინტრ ავით ამოავდო ძირიან-ფესვიანად სუთმა თითმა და ჰირსაბან ტასტში წკრიალი მოაღებინა.

— იუ! გიმეველათ ღმერთმა! კარგია, თქვენმა მხემ, — მერალ სამხარეულოდან გამოსვლის შემდეგ აქ ბანაობა. დათვი მჭლე და მე მსუქანი! ფიქრობდა კბილი და კატვრინდა ცივ წუალში. გავიდა ცოტა ხანი. კენენ ტასტს მარდი ხელები და მიკმდვარი წუალი კბილიანად და ნარეცხით სავესე გეჯამი ჩავეორეს. მიხედ-მოიხედა კბილმა და ძღვრია წუალში დამხალ ხახვის თავსა და ლობიოს ძარცვლებს მოჰკრა თვალი.

— გამარჯობათ, ამხანაგებო! თქვენც საბანაოდ მობრძანდებით, ნებულხართ, გეტყობათ! — მიესალმა კბილი.

— დიაღ, დიაღ, გვინდა ცოტა დავსუქდეთ. შემოგვხედე, როგორ დავუბით და გავჟივდით! — გამოეხმაურნენ გაბერილი ლობიოს მარცვალი და ხახვი: თქვენ უმწვილო, სად მოგზაურობთ?

— არსად, გამოველ გასართობად! დაიწვრიალა კბილმა, მაგრამ თქაფან! ნარცხი წებლი, ხახვი, მუსუდო და მათთან ერთად კბილიც მწონივით შედედებულ წუმქეში გადაბრძანეს გვეიდან. ევარნენ იქ კარგა ხანს. ხახვი გაძაჟდა, დაღწა და გაიხრწნა. ლობიო გალოღდა და ღორებმა შეთქელიყეს, კბილი ისევ თეთრად ქათქათებდა ტალახში, თავის დიდებულ მოწოდებისათვის ოცნებობდა. და ვინ იცის, იქნება ახლაც იქ ერჭოს სადმე მიწაში, ეველასაგან ჯავიწეებული.

თეო კანდელაკი

პირის თავგადასხვალი

XXVI ნ ა ვ ი.

აქმა აღარა სთქვა-რა და სსვებსაც გადასცა, რაც უთხრა ზიერმა. დარწხენ იმავე აღბაკს და ელო-დნენ, რომ თვესი მოხვედრილიყო, მაგრამ ამოდ.

იცით რა, — უთხრა ოგიუსტმა: — მე კარგი ფიქ-რი მომივიდა; იმის მაკვირად, რომ ამდენ ხანს ველოდეთ, მოდი ერთად დავიჭიროთ 15-ან 20.

ბიერ. ეკ როგორ უნდა მოვახერხოთ?

ოგიუსტ. ბადით.

გენრიხ. ეკ მხელია, მამამ მითხრა, ბადის სროლასაც ცო-დნა უნდაო.

ოგიუსტ. როგორ თუ მხელია! სულაც არა, მე თითონ თუნდ ათჯერ და ოცჯერ მისროლია, ძალიან ადვილია.

ბიერ. მერე ბევრი დაიჭრე?

ოგიუსტ. არ დამიჭერია, იმისთვის რომ წუბაღში არ გადა-მისვრია.

გენრიხ. მამ, სად გადისროლე?

ოგიუსტ. მიწასე, ბაღასსე, ვსწავლობდი სროლას.

ბიერ. ეკ ერთი და იგივე არ არის; დარწმუნებული ვარ, წუბაღში ვერ გადისვრი.

ოგიუსტ. აბა, ნახე თუ ვერ გადისვრი! წავიდე, ბაღე მო-ვიტანო, რომელიც ეზომია გაფენილი გასაშრობად.

ბიერ. არა, ოგიუსტ, კენაცვალე, ნუ მოიტან.

ოგიუსტ. რა უნდა მოგვივიდეს? ჩვენში სუოთველთვის ბადით იჭერენ თვესს; მომიცადეთ, ახლავ მოვიტან ბაღეს.

ოგიუსტი წავიდა; ზიერს და გენრიხს არაფრად იამაყმალდებოდა მობრუნდა და ბაღესაც მოათრევდა.

— აი, — სთქვა და გაძლხა მიწასე, — აბა, ასლა უფროსნილდით, თევზებო! მარდადაც გადისროლა, ამოღებით-კი წენარად და ფრთხილად ამოჭქონდა.

ჩქარა ამოიღე, — უთხრა გენრიხმა, — თორემ აღარა გვემეგლებარა.

— არა, არა, — უპასუხა ოგიუსტმა, — წენარად უნდა ამოგწიო, რომ ბაღე არ დაიხეს, ან თევზები არ ამოცვივდნენ.

ამოიღო და ნახეს, რომ ბაღეში ერთი თევზიც არ იყო.

— ამას ნუ შეუშინდებით, ერთი კიდეც გადავისროლო! — შეორედაც ვერა მოხვდა-რა. — ასლა ვიცო, რა მიხეზიც არის, ძალიან ასლო ვარ ნაპირზე და წუალი ცოტაა; ნავში ჩავუჯდები და იქიდან გადავისვრი.

— ნუ, ოგიუსტ, ნავში ნუ ჩახვალ, — უთხრა ზიერმა, — ეგ ბაღე როგორმე ფესებში არ მოგედოს და წუალში არ ჩავარდე.

— ორის წლის ბავშვი სომ არა ხარ, ზიერ, — მე შენსე უშიძარი ვარ, აბა მიუხრე! — და ჩახტა ნავში, რომელიც მეტოკდა და კორიკი დაიწყო.

ოგიუსტს ფერმა გადაჭკრა, მაგრამ არა ტყდებოდა, მე-კი ვკრძნობდი, რაღაცას ჩაიღებდა, რადგანაც ნავი ინძრეოდა, და თითონაც ტორტმანებდა; ამპარტავნობამ სძლია და გადისროლა ბაღე, თან-კი ეშინოდა, თითონაც არ გადაჭკოლოდა და ისე მარდად ვერ გადისროლა, გამოეღო ბაღე მხარსე და წუალში-კი გადიტანა და ჩაიურუშეკლავა. ზიერმა და გენრიხმა ერთი შეჭკივლეს და მათ ბანი მისცა ოგიუსტის ევიზილმაც. ბაღეც შედ მოჭხვეოდა და ველარ იძროდა, რომ ნაპირმდინ მანც მოცურებულიყო; რაც უფრო ბარტუხობდა წუალში, იმდენი ბაღე შედ ესვეოდა. ვხედავდი, რომ თანდათან ძირს მიდიოდა, ცოტა კიდეც და დაიხრწობოდა. ჩვენმა უპაწვილებ-

მაც ცურვა არ იცოდნენ და რას უძველიდნენ. მანამ დახმარდნენ სეზდენ ვისმეს, ოგიუსტი უკვე დაიხრწობოდა. ბევრი აღარ მიუქრობა, ძვეცურდი წუაღში, მაგრამ ოგიუსტი კიდევ ჩაუ-
 ურუუძელავენინა; მუც ჩავეუ წუაღში თავი და კბილებით მო-
 ვეწიდე ბადეს, რომელშიაც გასვეულიყო ოგიუსტი და გავცურდი
 ნაპირას. ფრთხილად მოძიონდა ტვირთი, რომ ქვეშე არ მო-
 მესვედრებინა; გამოვიტანე ნაპირსე და ბალახსე დავასვენე
 უგონო. ჰიერ და გენრისი ცანცანით მისცვიდნენ, მოაპორეს
 ბადე და გავსავენეს ქალები, რომ მოძველებოდნენ. ჰატარებ-
 მაც დაინახეს, რაც მოხდა და მოცვიდნენ. უწმენდნენ სასეს
 და თმებს; სასლიდანაც მოსამსახურენი მოცვიდნენ და წაიღეს
 უგონო ოგიუსტი სახლში, უმაწვილები-კი ჩემთან დარჩნენ.

— ჩემო საგანგებო კადიმონ, შენ დაიცვი ოგიუსტი! დაინა-
 სეთ, რა უნაღად შევარდა წუაღში?

ლუი. როგორ არა და რანაიზად ამოათრია ოგიუსტი!

ელობა. რა ლამაზად დაასვენა ბალახსე!

ქაკ. საბრალო კადიმონ, სველი ხარ.

გენრიედა. სელს ნუ ახლებ, ქაკ, თორემ სულ გავწუნავს,
 არა ჰხედავ, რო წუაღი წურწურით გასდის.

— მერე რა არის, რომ კიდევ ცოტა დაესველდე! — სთქვა
 ქაკმა და მოძესვია კისერსე, — მინც ამისავით არ დავსველდები.

ლუი. აღერისის და ხვეენის მაკიერ, სჯობს თავლაში წავი-
 უვანოთ და იქ თივით ლამაზად გავამძრალოთ და შვრიაც ვა-
 წამოთ, რომ ღონე მიეცეს.

ქაკ. მართალი ხარ, ლუი; — წამო, ჩემო კადიმონ.

უნა. როგორ უნდა გავშინდო თივით? ცხენებს და ვირებს
 აგრე სწმენდენ, აიღებენ თივას და იმდენ ხანს უსმენ, მანამ
 არ გაამძრალებენ.

უმაწვილები წავიდნენ, მუც მივდევდი უკან ქაკს და ლუის,
 რომელთაც დამიძახეს. დამაწვეს ისეთის გაცხარებით წმენდა,

რომ თითონ მთლად გლოფლიანდნენ, მე-კი გამაშრეს. გენრიეტა და ჯანა-კი ფაფარს და კუდს მვარცხნიდნენ, ერთის სიტყვით, მშვენიერად გამასუფთავეს, მერე მადიანადც შეეჩქვი მგრიანს, რომელიც ჯაკმა და ლუიმ დამიყარეს.

— გენრიეტა, — უთხრა ჯანამ ჩუმად, — კადიმონს ძალიან ბევრი დაუყარეს.

გენრიეტა. არა უშავს რა, ჯანა, ეგ ძაცისი ჯაილდოა, რომ კარგად მოიქცა.

ჯანა. მე მინდა ცოტა მოეპკლო.

გენრიეტა. რისთვის?

ჯანა. ჩემ თეთრ კურდღლებს უნდა ვაჭამო, იმათ არა აქვთ და ძალიან-კი უყვართ.

გენრიეტა. ჯაკმა და ლუიმ რომ დაგინახონ, გაგიჯავრდებიან.

ჯანა. მე მაძინ ზვიღებ, როცა ისინი აქ არ იქნებიან.

გენრიეტა. მაშ, მენ გინდა საწუელ კადიმონს მოჭმარო? ეგ სომ ქურდობა იქნება! კადიმონმა ლაპარაკი არ იცის და ვერ გაგცემს.

— მართალია, სთქვა ამოღსვრით ჯანამ, — ჩემ კურდღლებს-კი ძალიან იამებოდათ თავიანთი საუფარელი საჭმელი.

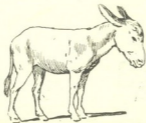
— ჯანა წამოსკუჭდა ჩემ ბგასთან და შემომცქნაოდა.

— რას მოიკალათე მანდ, ჯანა? — შეეკითხა გენრიეტა. — წამო, ოკოუსტის ამბავი შევიტეოთ.

— არა, — უპასუხა ჯანამ, — მე უყურებ, მანამ კადიმონი ვაბათავებს, და თუ რამ მოიჩნა, მაძინ ჩემ კურდღლებს წაუღებ. ეგ სომ ქურდობა აღარ იქნება?

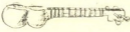

ან ამილახვარი

(შეზღვევი იქნება)

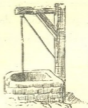
რ ე ბ უ ს ი

’ , ” ნ დელი შენის
ქალიშვილი. მ 2

ვ „ ნ ’ უარის
ნიშანი.

ბ „ ნ თმის
საღე-
ბავი. მ ”

მ , ” 1000 ’ უ უაზ

’ , 3 ” კაპასი
ანუ? მ მ

100 ’ მ მ თმის
საღე-
ბავი.

ნაკადულის რედაქციაში და წ.-კ. საზ.

მალაზიაში იუიღება შემდეგი წიგნები:

ზღაპრები, ვილჰელმ და იაკობ გრიმისა, ნაკადულის რედაქციის გამოცემა, ფასი . . 30 კ.

სომხის თავ გადასავალი, თსულება, მარკ-ტვენისა, გამოცემა ნაკადულის რედაქციისა, ფასი 50 კ.

რას გვიამბობს ოთახი. თსულება ზვენა-რიუსისა, გამოცემა ნაკადულის რედაქციისა, ფასი 20 კ.

მიიღება ხელის მოწერა

1910 წლის იანვრიდან 1911 წლის იანვრამდე.

საუმაწვილო სურათებიანი ჟურნალი

ნაკადული

წელიწადი მთავრდება

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მცირე წლოვანთათვის **12** წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა 1910 წლის ხელის-მომწერლებს პრემიად მიეცემათ:

- I. დედაიწა და აუდიანი ვარსკვლავი, — ზღაპარი ევალდისა კეკელიძის სურათით. — II. მარჯნები, — ზღაპარი ევალდისა ოთხი სურათით.
- III. თორმეტი და, — ზღაპარი ევალდისა ერთი სურათით. — IV. ძარ-თული მხატვრული ასოები აუბიკაზმა.

ჟურნალს ხელმძღვანელობს უწვევს საკანკებოდ არჩეული სარედაქციო კომისია.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ხუთი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.

სამზღვარ გარედ: წლიურად შვიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი სამი მან. — მოზრდილთათვის 12 წიგნი სამი მან. — ხელის-მოწერა შეიძლება წლიურად და ნახევარი წლით. ფულის შემოტანა შეიძლება ხაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

- 1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალოვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9—2 საათ., სამშაბათობით საღამოთიც.
- 2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურებისა.

ნაკადულის რედაქციან სთხოვს ხელის-მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე

გამომცემელი: თბგ. კ. ი. თუმანიშვილი.